SHITBLERJET*(SALES AND BUYES):*

ADRESA E PRONARIT DHE FIRMA *(ADDRESS OF OWENER AND SIGNATURE):*

ADRESA E POSEDUESIT DHE FIRMA *(ADDRESS OF POSSESSOR AND SIGNATURE):*

PRONARI I RI *(NEW OWNER):*

SKEDUESI *(COMPILER):* AIDA BOJDANI

DATA *(DATE):* 08/12/2003

KOMISIONI I VLERËSIMIT *(COMMISSION OF ASSESSMENT):*

1.
2.
3.

DREJTOR (DIRECTOR)I

Në bazë të Ligjit 27/2018 [3]Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë´objekti klasifikohet pasuri kulturore..
(According to Law 27/2018 "On Cultural Heritage and Museums", the object is cultural property.)

Lëvizja e objektit shoqërohet vetëm me lejen e Ministrisë së Turizmit Kulturës dhe Sportit. ***(The movement of the object should be executed only upon the permission of the Ministry of Tourism Culture and Sports)***

Nr. i Regjistrit ***No. of Register*** **:** ( )
Nr. i Inventarit ***No. of Inventory*** **:** (1165)

KATALOGU (CATALOGUE)

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRIA E TURIZMIT KULTURËS DHE SPORTIT
MINISTRY OF TOURISM CULTURE AND SPORTS
INSTITUTI KOMBËTAR I REGJISTRIMIT TË TRASHËGIMISË KULTURORE
NATIONAL INSTITUTE OF CULTURAL HERITAGE REGISTRATION

Pronari *(Owner)* SHTETI *ID:* 0001
Poseduesi*(Possessor)* INSTITUTI I MONUMENTEVE KULTURORE *ID:*

Drejtori i IKRTK*(Director of NICHR)*
Tel: +355(4) 22 269 03 ***Web:***
www.ikrtk.gov.al

Vula (Seal)

CERTIFIKATË OBJEKTI

NUMËR *(NUMBER):*31886

VENDNDODHJA *(LOCATION):*

Shteti *(State)*: Shqipëri **Qarku** *(Region)*: Qark **Rrethi** *(District)*: Qytet

Qytet/Fshat*(City/Country)*: Lezhe **Rruga** *(Street)*: -

FUSHA *(DOMAIN):* ARKEOLOGJI

KATEGORIA *(CATEGORY):* Vendbanim i Fortif

TIPI *(TYPE):*Fragmente muresh

TITULLI *(TITLE):*Muret e qytetit antik të Lisit, Lezhë

MATERIALI *(MATERIAL):*Gur

FOTOGRAFIA E OBJEKTIT 6 me 9 (cm)
(PHOTOGRAPHY OF OBJECT 6 by 9 cm)

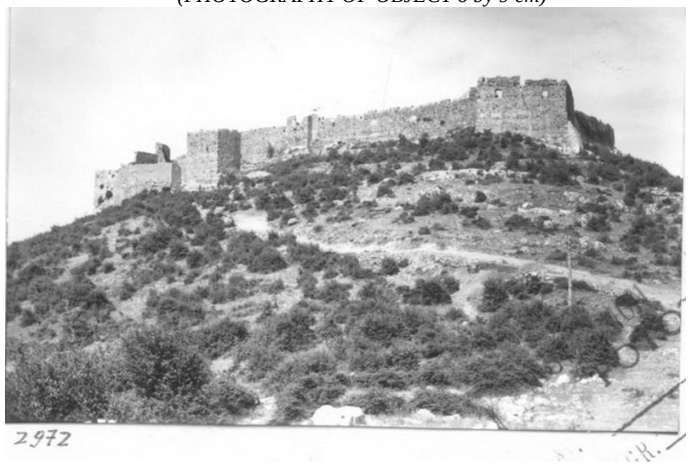

TË DHËNAT KRYESORE TË OBJEKTIT MAJOR DATA OF THE OBJECT.

TEKNIKA *(TECHNIQUE):*E perzier

KULTURA *(CULTURE):*Paraqytet. Ilire

PERIUDHA *(PERIOD):* Klasike sh6-4pk (-)

AUTORI *(AUTHOR):* ANONIM ANONIM **PËRMASAT***(DIMENSIONS):*

Gjatësia (*Length)*: - **Gjërësia** (*Width)*: - **Lartësia** (*Height)*: - **Njësia** *(Unit):*

PESHA *(WEIGHT):*

VLERA *(VALUE):*0 Lek **DORËZUESI** *(DELIVERER):*

TË DHËNA TË TJERA *(OTHER DATA):*
PËRSHKRIMI *(DESCRIPTION):*

Qyteti antik i Lisit eshte vendosur ne kodren ne lindje te qytetit te Lezhes. Qyteti zinte majen e kodres, zbriste ne shpatet veriore e jugperendimore te kodres dhe shtrihej ne shpatet veriore e jugperendimore te kodres dhe shtrihej ne terrorin fushor deri ne breg te lumit. Eshte ndertuar ne shek.IV para Krishtit. Muret jane ndertuar me blloqe. Qyteti jetoi edhe ne periudhat e tjera historike, duke perfshire mesjeten dhe ate turke.
Pershkrimi i Polibit per rrethimin e Lisit, ku del se qyteti nuk mund te merrej dot pa u marre Akrolisi dhe se "nje sy te vetem te hidhte njeriu mbi te e do ta kuptonte menjehere qe pushtimi i tij ish nje gje e pamundur" tregon qarte per simbiozoen e ketyre dy qendrave, ku Lisi kryente funksionin kryesor, ndersa Akrolisi i sherbente atij si akropol dhe mbrojtje e sigurt.
Planimetria e Lisit, e hartuar nga Prashniker e Shober, mendojme se persa i perket drejtimit te mureve perimetrale dhe murit te brendshem, qe ndan pjesen e siperme te qytetit nga ajo e poshtmja, i afrohet mjaft gjendjes se vertete.
Muret rrethues te qytetit kane qene ndertuar me gure gelqerore te nxjerre nga shtresat shkembore te vete kodres. Ata jane shkeputur nga shkembinjte masive dhe jane copetuar ne blloqe me anen e pykave metalike, siç e tregojne vete gjurmet e ketij instrumenti te lena mbi gure. Nje nga vecorite tekniko-stilistike, qe bie me shume ne sy ne kete sistem muresh fortifikimi, eshte padyshim, edhe gdhendja e thelle ne forme kornize e gureve te qosheve, ne kendet e kullave, te hyrjeve dhe te vete kthesave te shkallezuara te murit, tipar ky karakteristik edhe per shume fortifikime te tjera te krahinave iliro-epirote, te cilin tani vone, shkencetari anglez N.G.L. Hamond, shpejtoi ta caktoje edhe ne kohe, duke e lidhur me periudhen e fundit te sundimit te Pirros.
Ne sistemin e fortifikimit te Lisit antik, ne menyre te vecante te terheqin vemendjen hyrjet e shumta, me ane te te cilave qyteti komunikonte me territorin e jashtem ose midis rajoneve te brendshme te tij. Deri me sot jane fiksuar 10 hyrje dhe te gjitha ne rrethimin e rajonit te larte te qytetit. Nga keto 8 jane te jashtme dhe 2 jane te brendshme.
Portat kane qene te mbrojtura me nga nje kulle anesore, e cila vendosej ne te djathte te hyrjes, per arsye taktike. Porta e madhe si me e rendesishmja qe mund te kete qene, ishte e mbrojtur me dy kulla anesore. Me perjashtim te njeres kulle qe eshte gjysmerrethore, te tjerat jane katerkendeshe. Ngjitja ne keto kulla te larta behej me ane te shkalleve te gurta, te ndertuara ne anen e brendshme te tyre.

RESTAURIMI: Çdo lloj ndërhyrje; kush e ka bërë, si dhe rilevimi topologjik i objekteve të paluajtshme.

(*RESTORATION*)**:** *Any kind of restoration work; the person(s) that have carried it out, as well as the topographic survey of immovable objects.*

Kartela u hartua nga Lazer Papajani ne Maj 2003.
Plotesime ne kartele: Silva Breshani (informacion, foto, vendime) - Korrik 2008.
Ministria e Turizmit, Kultures, Rinise dhe Sporteve
Keshilli Kombetar i Restaurimeve
Vendim Nr. 8 dt. 08.04.2008
Ne mbeshtetje te nenit 17, pika 6, te ligjit nr.9592, date 27.07.2006, "Per disa shtesa dhe ndryshime ne ligjin nr.9048, dt.07.04.2003 "Per Trashegimine Kulturore", Keshilli Kombetar i Restaurimeve ne mbledhjen e dates 08.04.2008, pasi shqyrtoi projektet e diskutuara ne Institutin e Monumenteve te Kultures
Vendosi:
I. Te miratoje projektet e restaurimit:
4. Restaurim, Kalaja e Lezhes.
Vendim
Nr.552, datë 28.12.2022
1. Miratimin e Konceptit të sondazheve arkeologjike, në kuadër të projektit "Stabilizimi emergjent i një pjese të murit verior të Kalasë së Lezhës" Me aplikues Lorenc Bejko dhe zhvillues zyrat e UNOPS Shqipëri;

SHKALLA E DËMTIMIT *(SCALE OF DAMAGE):*3
1. Shumë Mirë; ... 10. Shumë Keq *(1. Very Good; ... 10. Very Bad)*

ORIGJINALE/KOPJE *(ORIGINAL/COPY):* Origjinal

VEND ORIGJINA *(ORIGIN PLACE):*

VENDI I RUAJTJES *(STORAGE LOCATION):*

TRASHËGIMI *(HERITAGE)*: **Po**

HISTORIKU: Ku dhe kur është zbuluar; kur ka marrë statusin e trashëgimisë kulturore.

(*HISTORIC INFORMATION*)**:** *Place and date of discovery, date of gaining the status of cultural heritage.*

Qyteti antik i Lisit eshte shpallur monument kulture ne vitin 1948 me Dekretin nr.586, dt.17.03.1948, aprovuar me ligjin nr.609, dt.24.05.1948 dhe me Dekretin nr.4876, dt.23.09.1971.
Ky qytet antik eshte themeluar mbi truallin e nje vendbanimi ilir te fortifikuar paraqytetar rreth fundit te shek. IV para eres sone. I gjithe territori i ketij qyteti ka qene i mbrojtur me nje sistem fortifikimi shume te fuqishem.

Vendim
Nr. 217, dt 03.06.2022
1. Miratimin e projektit "Muri antik rrethues nga kulla gjysëm rrethore e anës jugore të fortifikimit të Lisit deri tek porta e graviarit dhe ambjentet në pjesën e qytetit të mesëm të Lisit, Lezhë" me aplikues dhe zhvillues DRTK Shkodër

Vendim
Nr. 479, dt 12.09.2023
1. Miratimin e projektit "Restaurim dhe konsolidim i pjesshëm i Murit Antik në anën veriore të qytetit të Lezhës", Monument Kulture i Kategorisë së I-rë, me aplikues dhe zhvillues DRTK Shkodër;
LËVIZJET E OBJEKTIT *(MOVEMENTS OF OBJECT):*

BIBLIOGRAFIA *(BIBLIOGRAPHY):*

Monumentet 17/1979, A.Baçe, Veshtrim mbi arkitekturen e fortifikimeve antike ne vendin tone. F.Prendi, K.Zheku, Lisi ne driten e te dhenave te reja arkeologjike. Monumentet 1971, 2, fq.7-21.
F.Prendi, K.Zheku, Qyteti Ilir i Lisit, origjina dhe sistemi i fortifikimit te tij, Studime Historike, 1971, 1.
K. Zhegu, Probleme te restaurimit ne sistemet e fortifikimit te qyteteve ilire. Revista 12,1976.